

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА КРАЇН БЛИЗЬКОГО ТА СЕРЕДНЬОГО СХОДУ

Метою курсу є набуття знань, необхідних для формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» компетентностей щодо вивчення процесів становлення й основного змісту зовнішньої політики країн Близького та Середнього Сходу в історичній ретроспективі та на сучасному етапі; формування у здобувачів вищої освіти уявлення про розуміння концептуальних засад зовнішньополітичної діяльності провідних країн Близького та Середнього Сходу по забезпеченню своїх національних інтересів у міжнародних відносинах. В ході вивчення курсу окрема увага звертається на проблему територіальних суперечок між країнами, історію та особливості сучасних війн у цьому регіоні.

Міжпредметні зв'язки. Курс «Зовнішня політика країн Близького та Середнього Сходу» має безпосередній зв'язок із такими дисциплінами, як: міжнародна безпека, міжнародні відносини та світова політика, міжнародні конфлікти та гуманітарний чинник у світовій політиці.

Програмні результати навчання:

знати: природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних конфліктів між країнами Близького та Середнього Сходу; природу та механізми міжнародних комунікацій; природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

вміти: здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах; аналізувати особливості політичної та культурної комунікації у міжнародних відносинах; характеризувати особливості, основні напрямки, глобальні та регіональні пріоритети зовнішньої політики держав регіону; визначати зовнішньополітичні орієнтири світових та регіональних геополітичних центрів.

володіти: міжнародні договори, що визначають принципи мирного врегулювання конфліктів (Статут ООН, Гельсінський заключний акт, Женевські конвенції та їхні Додаткові протоколи); резолюції та рішення міжнародних організацій (ООН, ОБСЄ, НАТО) щодо запобігання та врегулювання конфліктів; документи, що регулюють захист прав людини під час збройних конфліктів (Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Конвенція про статус біженців).

Змістове наповнення навчальної дисципліни:

Теоретико-методологічні засади вивчення зовнішньої політики країн Близького та Середнього Сходу: поняття та особливості зовнішньої політики країн Близького та Середнього Сходу; геополітичне положення регіону та його вплив на міжнародні відносини; історичний контекст формування сучасних держав регіону; основні теоретичні підходи до аналізу зовнішньої політики; геополітичні та стратегічні фактори регіону.

Політика ключових держав регіону: Туреччини, Ірану, Саудівської Аравії, Ізраїлю, Єгипту. Війни, конфлікти та кризи в регіоні.

Глобальні актори у регіоні: політика США на Близькому Сході: від "Арабської весни" до сьогодні; Європейський Союз та його роль у стабілізації регіону; російська стратегія в Сирії та відносини з Іраном; китайська ініціатива "Один пояс – один шлях" і Близький Схід.

Економічний вимір зовнішньої політики: енергетичні ринки та роль ОПЕК; інвестиції в регіоні: вплив Китаю та Заходу; роль Суецького каналу в глобальній торгівлі; перспективи економічного розвитку Близького Сходу.

Перспективи майбутнього регіону: використання релігії та ідеології у зовнішній політиці; вплив арабських медіа (Al Jazeera, Al Arabiya); наслідки нормалізації відносин між арабськими країнами та Ізраїлем; перспективи мирного врегулювання конфліктів; трансформація зовнішньої політики країн регіону у XXI столітті.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 5 кредитів ЄКТС.